

Zkrotit a osedlat koně se naši vzdálení předci museli nejprve naučit. Nová studie zjistila, že k tomu zřejmě došlo ve třetím tisíciletí před Kristem

V ČESKÝCH ZEMÍCH

Barbaři pod útokem legií

12

Římské legie se dostaly daleko na sever, dokonce až tam, kde dnes leží Morava. Co k nám Římany přivedlo a jaké stopy na našem území zanechali?

Tajemství pověstí dávnověku

50

„Staré pověsti české“ patří dodnes k povinné četbě, ale jen málokdo nahlíží do jejich minulosti. Kde se vzaly postavy Kroka a jeho dcer nebo legendárního Přemysla Oráče?

Průmysloví špioni z Moravy

64

Moravský hrabě Salm si uvědomil, že zaostalému středoevropskému průmyslu by pomohla trocha špionáže. Vypravil se proto do Británie, kde různými způsoby získal návrhy strojů

Kyselá jablko české archeologie

82

S výjimkou Věstonické venuše snad neexistuje známější symbol našeho pravěku než bronzový býček z Býčí skály. Jeho nález byl však dílem vykopávek, které byly velmi nestandardní

VĚDA A TECHNIKA

Tajemství šachového robota

20

Rakouský stroj Turek porážel zdatné šachisty v Evropě i Americe. Šlo sice o podvod, ale dokonale řemeslně i technicky provedený

Dějiny spláchnuté do kanálu

32

Ještě relativně nedávno evropské metropole téměř tonuly ve výkalech: Řeky sloužily jako septiky, vylévání splašků z okna znamenalo hygienický standard

Nejdelší převrat dějin?

72

Revoluci trvající dvě staletí bychom v dnešní době plně prudkých zvrátů revolucí nenazvali. Takzvaná revoluce vědecká je však dnes již zavedeným pojmem

Nebezpečná kratochvíle vznešených

88

Mohlo by se zdát, že ohňostroje jsou spíše novodobou záležitostí. Jejich historie je ale velmi bohatá a zahrnuje řadu legend, válek, svateb panovníků i tragédií

92

strana

Co jsme zdědili po Keltech?

Tisíc let před Slovany sídlili v české kotlině Keltové. Můžeme se proto označit za jejich potomky? A co všechno členové tohoto etnika zanechali budoucím generacím?

UMĚNÍ

Sto odstínů smogu

18

Jedním z charakteristických rysů impresionistických maleb na konci 19. století se stal jemný opar. Nešlo o romantickou mlhu, ale o smog z průmyslové revoluce

Šperk milované Přemyslovny

36

Jedním z dánských národních symbolů je raně středověký relikviářový křížek, který měla údajně nosit legendární královna Dagmar z rodu českých Přemyslovců

Jak barevná byla antika?

66

Antická města a tamní sochy si obvykle představujeme jako bělostně bílé – přitom už téměř sto padesát let víme, že byly až divoce barevné

OHROŽENÉ UNIKÁTY**Pohlť Benátky moře?**

Italské Benátky leží pouhé dva metry nad mořskou hladinou. Od katastrofálního zaplavení je nově chrání systém bariér, ale do budoucna možná nebude stačit

Nevyhnutelná zkáza mayských ruin

Na Yukatánský poloostrov povede železnice. V cestě jí ale stojí bezpočet historických památek, které proto dělníci nelítostně demolují

OBJEVY**Poklady skryté pod ledem**

Artefakty, jež tisíce let spočívaly uvězněné po ledovým příkrovem, teď v důsledku globálního oteplování doslova vyplouvají na povrch

Zázrak od Mrtvého moře

Blízký východ dnes z velké části pokrývá nehostinná poušť. Na úsvitu dějin se však okolí Mrtvého moře stalo svědkem zrození nejstarších civilizací

LEGENDÁRNÍ STAVBY**Matka všech cest**

Via Appia se stala vzorem pro všechny ostatní dálkové trasy a její konstrukce je natolik kvalitní, že ještě 2 300 let po svém zbudování slouží původnímu účelu

KURIOZITY**Jako zvíře v kleci**

Zoologické zahrady byly zpočátku určeny pro potěchu panovníků, kde se na potřeby živých tvorů právě nehledělo

Létající mnich

Pod vlivem mýtu o Ikarovi se jistý benediktinský mnich v 11. století pokusil vzlétnout

Lichváři zemí českých

Chytání do dluhových pastí nepředstavuje žádný moderní vynález. Lichváři sdírali své oběti z kůže už okolo roku 1400 a jejich počínání se stávalo terčem kritiky reformních kazatelů

Latrínová katastrofa

V červenci 1184 svolal římskoněmecký král Jindřich VI. do Erfurtu sněm. Celé jednání skončilo bizarní tragédií s desítkami mrtvých

98

strana

54

strana

